



ความเป็นมาของปัญหา

นับเป็นลิ่งที่น่าภูมิใจย่างมากเมื่อประเทศไทยมีรายได้ซึ่งเกิดจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในอัตราที่สูงขึ้นทุกปี ใน พ.ศ. ๒๕๙๒ รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ประมาณ ๔,๘๗๒ ล้านบาท มีอัตราเพิ่มของรายได้เมื่อเทียบกับ พ.ศ. ๒๕๙๓ ถึง ๑๓.๔๐% (ดูตารางประกอบที่ ๑) ส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวใน พ.ศ. ๒๕๙๔ นี้ ก็มีอัตราการเพิ่มขึ้นเช่นกัน ถึงแม้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวของประเทศไทยจะตกน้อยลงในลำดับที่ ๔ เมื่อเทียบกับประเทศไทยอื่นในเอเชีย ทั้งนี้เนื่องมาจากการเสถียรภาพทางการเมืองยังไม่มั่นคง ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่าย ๕ ครั้งจาก พ.ศ. ๒๕๙๖-๒๕๙๘ และยังคงเป็นภัยกับภาวะเศรษฐกิจทุกครั้งของการขึ้นราคาน้ำมันของโลกล้อตตี้วาย (ดูตารางประกอบที่ ๒ และ ๓) ดังกระนั้น รายได้ของธุรกิจท่องเที่ยวที่มีไถ่ยื้อย้อนไปกว่าอุตสาหกรรมประมงอื่น และนับวันจะต้องเจริญเติบโตทำรายได้มากเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ หากได้รับการสนับสนุน ดังเช่นจากรัฐบาลและเอกชนอย่างถูกแบบแผน รายได้ของธุรกิจท่องเที่ยวจะสามารถช่วยลดภาระเงินของประเทศไทยได้ในขณะที่เกิดการขาดดุลทางการค้าขึ้น จากตารางประกอบที่ ๔ แสดงให้เห็นว่า ดุลการค้าและดุลชำระเงินของประเทศไทยระยะที่ผ่านมาอยังไม่มีเสถียรภาพที่มั่นคง เท่าที่ควร แต่ดุลการท่องเที่ยวอยู่ในสภาพเกินดุลทุกปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นต้นมา และยอดเกินดุลนี้มีแนวโน้มสูงขึ้นตามลำดับ (ดูภาพประกอบที่ ๑) ยอดเงินตราต่างประเทศที่เกินดุลนี้ ยอมมีบทบาทช่วยลดภาระเงินของประเทศไทยได้ไม่น้อย และหากประเทศไทยสามารถเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวและรักษาอัตราการเกินดุลการท่องเที่ยวให้ความแนวโน้มเช่นนี้ต่อๆ ไป การท่องเที่ยวจะมีบทบาทสำคัญในการช่วยรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศไทยในอนาคตได้เป็นอย่างดี

และจำนวนเงินประมาณปีละ ๙๐,๐๐๐ ล้านบาท อันเป็นยอดขาดดุลการค้าตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นต้นมา อาจจะไม่มากเกินไปและไม่ใช่เรื่องพนิษย์ที่จะถือเป็น เป้าหมายของรายได้สุทธิจากอุตสาหกรรมห้องเที่ยวในอนาคต รัฐบาลเองก็เนื่อง จะเล็งเห็นความสำคัญของการห้องเที่ยวเป็นอย่างดี จึงได้ให้ความร่วมมือกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมนี้ เพื่อพัฒนาแหล่งห้องเที่ยวและบริการ ต่าง ๆ ที่จะให้นักท่องเที่ยว อันจะเป็นการคึ่งคูกันให้ชาวต่างประเทศมาห้องเที่ยว ในประเทศไทยมากขึ้น นอกจากนี้รัฐบาลยังสนับสนุนให้ประชาชนของประเทศไทย เกิดความนิยมในการเดินทางห้องเที่ยวภายในประเทศไทยให้มากขึ้น เพื่อจัดป้ายหา ราชการด้อนเกิดจากการขนเงินออกไปใช้จ่ายต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาว ไทยทั้งหลาย

การวิจัยของผู้เขียนจะได้นำมาให้เห็นในเห็นผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมห้องเที่ยวที่มี ต่ออุตสาหกรรมเดินทางและขนส่ง เป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพราะตามหลักวิชาการแล้ว การพัฒนาปรับปรุงปัจจัยขั้นพื้นฐานทางการห้องเที่ยว เช่น การเดินทางและขนส่ง นี้ นับเป็นงานลักษณะรกรส่วนงานก้านการพัฒนาอุตสาหกรรมห้องเที่ยวจะตามมา ภายหลังจากการวางแผนรากฐานทางการห้องเที่ยวเริ่มร้อยแล้ว แต่ในประเทศไทย เท่าที่กำเนิดการอยู่นั้นไม่เป็นไปตามทฤษฎี กล่าวคือ การพัฒนาอุตสาหกรรม ห้องเที่ยวในแหล่งห้องเที่ยวแต่ละแห่งจะถูกกำหนดการขึ้นก่อน โดยหน่วยงาน ของรัฐบาลและเอกชน ผลที่ตามมาได้แก่ การพัฒนาอุตสาหกรรมเดินทางและ ขนส่งในแหล่งห้องเที่ยวเหล่านั้น เมื่อเห็นว่าได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว เป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เพื่อช่วยสนับสนุนให้อุตสาหกรรมห้องเที่ยวเติบโตขึ้นอย่าง รวดเร็วนั่นเอง ดังนั้น การพัฒนาอุตสาหกรรมห้องเที่ยวจึงเป็นคัวณ "เหตุ" ส่วนการพัฒนาอุตสาหกรรมเดินทางและขนส่งนั้นจะเป็น "ผล" แต่ยังมีบางกรณี

"องค์การส่งเสริมการห้องเที่ยวแห่งประเทศไทย, " เที่ยวเมืองไทย เพื่อกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ชนบท," จดสาร อ.ส.ท.,
(กรุงเทพฯ : บริษัทประชาธิรักษ์จำกัด, ๒๕๑๘), หน้า ๔.

ที่เหตุและผลลัพธ์เป็นໄດ້ ซึ่งนับว่าเป็นส่วนใหญ่มากเนื่องจากรายได้จากการห้องเที่ยวที่มีตัวเลขที่สูงย่อมเป็นสิ่งล่อใจให้ทั้ง เอกชนและรัฐบาลปรับปรุงวิถีทางการเดินทางขั้นส่งชั้นนับ เป็นการลงทุนที่ก่อให้เกิดผลให้อย่างน่าพึงพอใจ การปรับปรุงวิถีการเดินทางขั้นส่งนั้นอาจปรากฏในหลายรูปแบบ เช่น พัฒนาปรับปรุงพานะที่ใช้ในการเดินทางขั้นส่ง การปรับปรุงถนน การปรับปรุงเส้นทางการบินและการทางการเดินรถไฟ เป็นต้น และสุดท้ายได้แก่บริการทาง ๆ ที่เอื้ออำนวยให้ระบบการเดินทางขั้นส่ง เป็นไปอย่างสะดวกสบายรวดเร็วและปลอดภัย วิถีทางการเดินทางขั้นส่งจะถูกปรับปรุงไปในรูปแบบใดนั้นอยู่ที่สภาพแวดล้อม สถานการณ์ด้านประเทศเพื่อนบ้านอย่าง และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับแหล่งทัณฑ์การห้องเที่ยว แต่ละแหล่งไป และสิ่งที่ขาดเดียวไม่ได้ก็คือ การสำรวจดักช่องเส้นทางที่ช่วยให้เดินทางสะดวกที่สุดที่สุด ความคิดเห็น และการสำรวจสถิติการเดินทางของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ เพื่อการปรับปรุงรูปแบบของการเดินทางให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

อนึ่ง ผู้เขียนเห็นว่าปัจจุบันมีเครื่องมือการวิจัยที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กับความต้องการ แม้ว่าจะเป็นเครื่องมือเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมห้องเที่ยว แต่ก็กล่าวถึงเพียงวิธีการคำนวณงานในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ฯ เป็นส่วนใหญ่ และกล่าวถึงบทบาทของอุตสาหกรรมห้องเที่ยวที่มีต่ออุตสาหกรรมประเภททางาน ฯ อย่างกว้าง ๆ เท่านั้น นี่จึงเป็นการวิจัยอย่างละเอียดที่ให้เห็นถึงผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมห้องเที่ยวที่มีต่ออุตสาหกรรมการเดินทางและขั้นส่งโดยตรง

ท้ายเหตุผลดังกล่าวนี้ ผู้เขียนจึงเห็นควรนำภาพของการพัฒนาอุตสาหกรรมห้องเที่ยวที่มีกระบวนการเดินทางและขั้นส่งมากกว่าและวิจัยอย่างละเอียด เพื่อสนับสนุนความสำคัญของอุตสาหกรรมห้องเที่ยวให้เกิดขึ้นมาอีก เพราะจะนำรายได้มาสู่ประเทศไทยในจำนวนหลายล้านบาท ซึ่งส่วนหนึ่งของรายได้นี้จะนำมาพัฒนาอุตสาหกรรมเดินทางและขั้นส่งภายใต้ประเทศอีกด้วย

วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย

- เพื่อแสดงให้เห็นบทบาทของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวว่ามีอิทธิพลลักษณ์ให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงระบบการเดินทางและขนส่ง แหล่งท่องเที่ยวน้อยอย่างไร พร้อมทั้งวิธีการจัดทำข้อมูลที่จำเป็นสำหรับใช้ประกอบการพิจารณาที่จะปรับปรุงระบบการเดินทางและขนส่งที่สำคัญๆ ในแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแหล่ง ทั้งนี้เพื่อเสนอข้อคิดเห็นต่อผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลคังกล่าว เป็นพื้นฐาน
- เพื่อแสดงให้เห็นวิธีจัดทำแผนงานที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน ข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงการเดินทางและขนส่งในแหล่งที่ได้รับการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแล้ว ด้าหากขอเสนอแนะคังกล่าวได้รับความเห็นชอบ
- เพื่อสนับสนุนการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยให้ส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มากขึ้น และการจัดทำแผนพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับการพัฒนาระบบการเดินทางและขนส่งในบริเวณนั้น อันจะทำให้ช่วยกันนำไปสู่ผลสำเร็จร่วมกัน
- สนับสนุนให้รัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญของการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อปรับปรุงองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยยกระดับให้เป็นหน่วยงานที่สามารถควบคุมธุรกิจการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน เพื่อความคล่องตัวและรวดเร็วในการทำงานด้วย โดยมีอำนาจและขอบเขตของภาระหน้าที่ กิจกรรมของกิจการเดิม
- เพื่อยกระดับและควบคุมมาตรฐานบริการต่างๆ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยเฉพาะบริการที่นักการเดินทางและขนส่ง
- เสนอแนะและสนับสนุนให้องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกับรัฐบาลในการจัดการสำรวจเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางทั่วประเทศไทย รวมทั้งปรับปรุงและขยายแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมซึ่งมีอยู่แล้วขณะนี้ให้ยั่งยืน ซึ่งผลอย่างสำคัญที่ตามมาจากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่การปรับปรุงระบบการคมนาคมขนส่งในท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่ง เป็นช่องทางของการกระจาย

ความเจริญรุ่งเรืองไปยังแหล่งท่อง ๆ ของประเทศไทยให้ทั่วถึงกัน

- ช่วยกระตุนให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมประมงท่อง ๆ ในแหล่งที่ไม่มีการพัฒนาการท่องเที่ยวและพัฒนาการชนสั่งแล้ว โดยการกระจายข่าวสารความเคลื่อนไหวของระบบการเดินทางขนส่ง ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ

- ช่วยพัฒนาที่ยังคงเป็นอุปสรรคในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมเดินทางและชนสั่ง พร้อมทั้ง เสนอแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ

สำหรับขอบเขตของการวิจัยนั้น จะเป็นการวิเคราะห์อย่างละเอียด สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวของกับกรณีตัวอย่าง (case study) ซึ่งได้คัดเลือกมาอันเป็นการศึกษาอย่างละเอียดถี่ถ้วนเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมการเดินทางและชนสั่งในแหล่งท่องเที่ยวแห่งหนึ่ง อันเป็นผลมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในแหล่งนั้นโดยเฉพาะ สำหรับกรณีตัวอย่างที่ผู้เขียนจะทำการวิเคราะห์นี้เป็นเรื่อง "การขยายสนามบินเชียงใหม่" เพื่อประโยชน์โดยรวมของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่และบริเวณใกล้เคียงทางภาคเหนือ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้

การวิจัยนี้ ผู้เขียนคิดว่าคงให้ประโยชน์ในด้านการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และในด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย เพราะจะทำให้ทราบถึงปัจจัยขันพันฐานที่สำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตลอดทั้งความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการเดินทางและชนสั่ง

นอกจากนักการวิจัยนี้ สามารถนำไปเป็นเอกสารอ้างอิงสนับสนุน สำหรับใช้ประกอบการพิจารณาที่จะเสนอแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ๒ ประเภท นั่นคือผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ โดยอาศัยข้อมูลในการวิจัยนี้เป็นพื้นฐานอย่างไรก็ได้ การที่ไม่มีประสบการณ์ทางด้านการท่องเที่ยวจะเป็นพื้นฐานอย่างดีของการกระทำที่มีเหตุมีผล และมีความสามารถที่จะคาดคะเนความเป็น

ไปในอนาคตให้แม่นยำขึ้นอีกขั้น



วิธีค่าเบินการวิจัย

หลังจากให้วางโครงร่างอย่างสั้น เชปแล้ว ผู้เขียนให้ค่าเบินการวิจัยแบบอาศัยเอกสาร (Documentary Research) คือ การค้นคว้าข้อมูลโดยอาศัยเอกสารซึ่งประกอบด้วย

- เอกสารขั้นต้น (Primary Sources) ที่สำคัญให้แก่แผนหลักในการพัฒนาสถานที่ทางเที่ยวในแห่งต่าง ๆ เอกสารเรื่องการขยายสนามบินเชียงใหม่ เรียนโดยกองการส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

A Program for Expanding the Airport, 2518. เป็นรายงานของเจ้าหน้าที่สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคแปซิฟิก (PATA) (PACIFIC AREA TRAVEL ASSOCIATION), เอกสารเรื่อง The Potential for Tourism in the North of Thailand, ขอ Dr. Theodore Bullockus, May 1973, เอกสารเรื่อง "A Continuing Survey of Tourist Satisfaction with Thailand" Prepared for Tourist Organization of Thailand July - December 1972 by Business Research Ltd. เอกสารเหล่านี้สามารถหาอ่านได้จากกองการส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

- เอกสารขั้นรอง (Secondary Sources) ให้แก่นั้นถืออ้างอิงและวารสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ที่สำคัญให้แก้วารสาร อ.ส.ท. วารสารกรมการน้ำสูบน้ำ วารสารการบินพาณิชย์ วารสารการรถไฟแห่งชาติ ราชสัสดีนักภัณฑ์ ของ สมาคมอุตสาหกรรมไทย เป็นต้น

ภายหลังจากให้พิจารณาศึกษาและวิเคราะห์หลักฐานต่าง ๆ ที่ได้จากการทั้ง ๒ ประเภทแล้ว จึงทำการเรียบเรียงลำดับเนื้อเรื่องแล้วก็เลือกกรณีศึกษา (case study) ที่ใช้เห็นว่า การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเกินทางและชนส่งอย่างไรในด้านไหน

บ้าง การที่จะศึกษาโดยใช้ข้อมูลภายนอกว่าง ๆ ทั่วไป เทคนิคย่อมทำไม่ได้ หรืออาจทำได้อย่างกثุมเกร็งหรือเห็นไม่ชัดเจน ถ้ายังเหตุผลนี้ ผู้เขียนจึงเห็นควรที่จะทำการวิจัยเป็นจุด ๆ (spot) เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นบทบาทของการพัฒนาอุตสาหกรรมทองเที่ยว ณ จุดใดจุดหนึ่ง กับความเกลื่อนไหวของวิถีทางการเดินทางและขนส่ง ณ จุดนั้น ๆ

อนึ่ง ในการวิเคราะห์ "กรณีตัวอย่าง" นั้น ผู้เขียนอาศัยหลักฐานและข้อมูลที่ได้จากการสำรวจในเรื่องเกี่ยวกับการขยายตัวของเศรษฐกิจในประเทศไทย ที่มีชื่อเป็นการพัฒนาระบบการเดินทางและขนส่งทางอากาศอันเป็นผลจากการพัฒนาอุตสาหกรรมทองเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่นั้นเอง คณะเจ้าหน้าที่สำรวจนั้นประกอบด้วยเจ้าหน้าที่รัฐบาลไทยกับผู้แทนสายการบินไทย และเจ้าหน้าที่พัฒนาของสมาคมการทองเที่ยวภาคแปซิฟิก (PATA) ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ โดยมี Dr. Cyril C. Herrmann เป็นหัวหน้าคณะ เนื่องจากคณะสำรวจดูแลนี้ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญในหลายสาขาวิชา จึงครอบคลุมปัญหาต่าง ๆ ให้กว้างขึ้นเสนอแนะทาง ๆ ยอมให้รับความเห็นชอบจากทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นผลการวิจัยกรณีตัวอย่างนี้ย่อมเป็นที่น่าเชื่อถือได้ และเป็นตัวแทนที่สำคัญในการสนับสนุนให้เห็นผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมทองเที่ยวที่มีอุตสาหกรรมเดินทางและขนส่งของประเทศไทย ลำดับขั้นสุดท้ายจะเป็นการยกกรณีตัวอย่างอื่น ๆ มากล่าวอ้างสนับสนุนให้เห็นการพัฒนาอุตสาหกรรมเดินทางและขนส่งในแบบต่าง ๆ เช่น ทางอากาศ ทางถนน ทางรถไฟ เป็นต้น

ตารางประกอบที่ ๑
รายได้จากการห้อง เที่ยว

| ปี | จำนวนนักห้อง เที่ยว | จำนวนวันพัก โดยเฉลี่ย | รายได้จากการห้อง เที่ยว | |
|------|---------------------|--------------------------|-------------------------|-------------------|
| | | | ล้านบาท | อัตรา การเพิ่ม |
| ๒๕๗๐ | ๓๓๕,๙๔๕ | ๔.๖๐ | ๕๕๒ | ๒๖.๒๕ |
| ๒๕๗๑ | ๓๗๗,๒๖๙ | ๔.๙๓ | ๗,๖๙๐ | ๒๘.๙๕ |
| ๒๕๗๒ | ๔๖๕,๗๙๔ | ๔.๙๙ | ๗,๗๗๐ | ๔๔.๐๘ |
| ๒๕๗๓ | ๖๖๘,๖๗๑ | ๔.๙๙ | ๙,๗๔๕ | ๒๒.๘๘ |
| ๒๕๗๔ | ๖๓๔,๗๓๘ | ๔.๙๗ | ๙,๖๙๔ | ๗.๗๖ |
| ๒๕๗๕ | ๘๖๐,๗๕๔ | ๔.๙๗ | ๙,๗๔๘ | ๒๒.๗๖ |
| ๒๕๗๖ | ๗,๐๓๗,๗๓๗ | ๔.๙๐ | ๗,๔๖๗ | ๒๓.๑๙ |
| ๒๕๗๗ | ๗,๙๐๗,๗๕๙ | ๔.๙๗ | ๗,๔๕๒ | ๑๑.๔๗ |
| ๒๕๗๘ | ๗,๙๔๐,๐๗๕ | ๔.๐๔ | ๗,๔๓๔ | ๑๓.๔๐ |
| | | เฉลี่ย ๔.๙๗ | | ปัจจุบัน ๗,๔๓๔ |

การใช้จ่ายเฉลี่ยของนักห้อง เที่ยวต่อวันต่อคน : สำรวจปี ๒๕๗๓ = US \$ 30.0
 สำรวจปี ๒๕๗๗ = US \$ 36.7
 สำรวจปี ๒๕๗๘ = US \$ 37.8

ที่มา : อ.ส.ท.

ตารางประกอบที่ ๒

จำนวนนักทองเที่ยวและอัตราการเพิ่ม

| | ๒๕๙๕ | ๒๕๙๖ | ๒๕๙๗ | ๒๕๙๘ | เพิ่ม - ลด | เพิ่ม - ลด | เพิ่ม - ลด | เพิ่ม - ลด |
|--------------------------|---------|-------|-----------|-------|------------|------------|------------|------------|
| | | | | | เพิ่ม - ลด | | เพิ่ม - ลด | เพิ่ม - ลด |
| นักทอง เที่ยว โพนทะเล | ๑๖๔,๓๘ | ๒๗.๔๔ | ๗๖๗,๑๘๘ | ๒๘.๔๐ | ๘๐๖,๔๗๗ | ๕.๔๙ | ๘๕๐,๔๕๘ | ๕.๔๙ |
| ๑. อเมริกา | | | | | | | | |
| เนื้อ ปลา ไข่ | ๑๖๔,๔๔๔ | ๔.๙๐ | ๗๗๖,๒๒๔ | ๖.๙๐ | ๗๓๓,๐๓๖ | -๗.๙๑ | ๗๓๔,๔๕๔ | -๒๒.๐๖ |
| ๒. ญี่ปุ่น | ๒๐๒,๖๖๘ | ๔.๗๙ | ๒๖๔,๑๗๗ | ๓๒.๓๐ | ๒๔๘,๖๑๒ | ๓.๖๓ | ๒๓๓,๖๔๕ | ๑๖.๙๙ |
| ๓. อังกฤษ แคนาดา | ๑๐,๗๘๙ | ๖.๔๐ | ๑๓,๗๖๘ | ๒๗.๕๙ | ๑๓,๕๗๙ | ๑.๖๐ | ๑๔,๗๐๖ | ๓๑.๓๙ |
| ๔. ฝรั่งเศส เอเชีย | ๒๙๖,๐๔๙ | ๓๘.๙๐ | ๓๐๔,๐๕๐ | ๔๙.๙๙ | ๓๓๐,๔๖๖ | ๔.๔๖ | ๓๖๙,๖๕๓ | ๑๑.๓๙ |
| นักทอง เที่ยว เพื่อนบ้าน | ๒๕๖,๔๙๐ | ๓๑.๐๗ | ๒๗๔,๔๕๘ | ๒๙.๒๖ | ๓๐๐,๔๔๕ | ๕.๑๗ | ๓๒๙,๖๑๖ | ๕.๕๗ |
| รวมทั้งสิ้น | ๔๒๐,๙๕๘ | ๒๘.๔๐ | ๗,๐๓๗,๗๗๗ | ๒๖.๔๔ | ๗,๗๐๗,๗๙๒ | ๖.๗๔ | ๗,๗๔๐,๐๗๕ | ๖.๖๒ |

ที่มา : องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตารางประกอบที่ ๑

จำนวนนักทองเที่ยวของประเทศไทยเบรียบเทียบกับประเทศไทยอื่นในเอเชีย

| ๒๕๗๕ | | | ๒๕๗๖ | | | ๒๕๗๗ | | | ๒๕๗๘ | | |
|-------|--------------|-----------------------|-------|--------------|-----------------------|-------|--------------|-----------------------|-------|----------|-----------------------|
| ลำดับ | ประเทศ | จำนวน นักทองเที่ยว | ลำดับ | ประเทศ | จำนวน นักทองเที่ยว | ลำดับ | ประเทศ | จำนวน นักทองเที่ยว | ลำดับ | ประเทศ | จำนวน นักทองเที่ยว |
| ๑ | ฮ่องกง | ๑,๐๔๔,๒๕๓ | ๑ | ฮ่องกง | ๑,๒๕๑,๔๕๐ | ๑ | ฮ่องกง | ๑,๒๕๕,๔๖๙ | ๑ | สิงคโปร์ | ๑,๑๒๔,๓๗๙ |
| ๒ | ไทย | ๔๒๐,๕๔๔ | ๒ | สิงคโปร์ | ๑,๑๑๔,๔๕๓ | ๒ | สิงคโปร์ | ๑,๒๓๓,๔๔๔ | ๒ | ฮ่องกง | ๑,๓๐๐,๔๗๖ |
| ๓ | สิงคโปร์ | ๗๔๑,๐๙๕ | ๓ | ไทย | ๑,๐๓๑,๗๗๗ | ๓ | ไทย | ๑,๑๐๓,๗๗๙ | ๓ | มาเลเซีย | ๑,๑๔๓,๐๐๕ |
| ๔ | มาเลเซีย | ๗๒๔,๔๗๔ | ๔ | มาเลเซีย | ๔๖๓,๔๕๙ | ๔ | มาเลเซีย | ๑,๐๔๐,๓๒๐ | ๔ | ไทย | ๑,๑๔๐,๐๗๔ |
| ๕ | ญี่ปุ่น | ๗๒๑,๔๔๙ | ๕ | จีน(ไห่หนาน) | ๔๒๔,๐๐๐ | ๕ | จีน(ไห่หนาน) | ๔๙๓,๔๒๙ | ๕ | ญี่ปุ่น | ๔๑๑,๖๓๙ |
| ๖ | จีน(ไห่หนาน) | ๔๔๐,๐๔๓ | ๖ | ญี่ปุ่น | ๔๙๒,๐๐๐ | ๖ | ญี่ปุ่น | ๕๖๔,๒๔๖ | | | |
| ๗ | เกาหลี | ๓๗๐,๒๕๖ | ๗ | เกาหลี | ๖๗๓,๒๒๙ | ๗ | เกาหลี | ๕๙๓,๕๕๐ | | | |
| ๘ | ฟิลิปปินส์ | ๑๖๖,๔๗๙ | ๘ | ฟิลิปปินส์ | ๒๔๒,๔๑๑ | ๘ | ฟิลิปปินส์ | ๔๙๐,๑๓๘ | | | |

ที่มา : องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

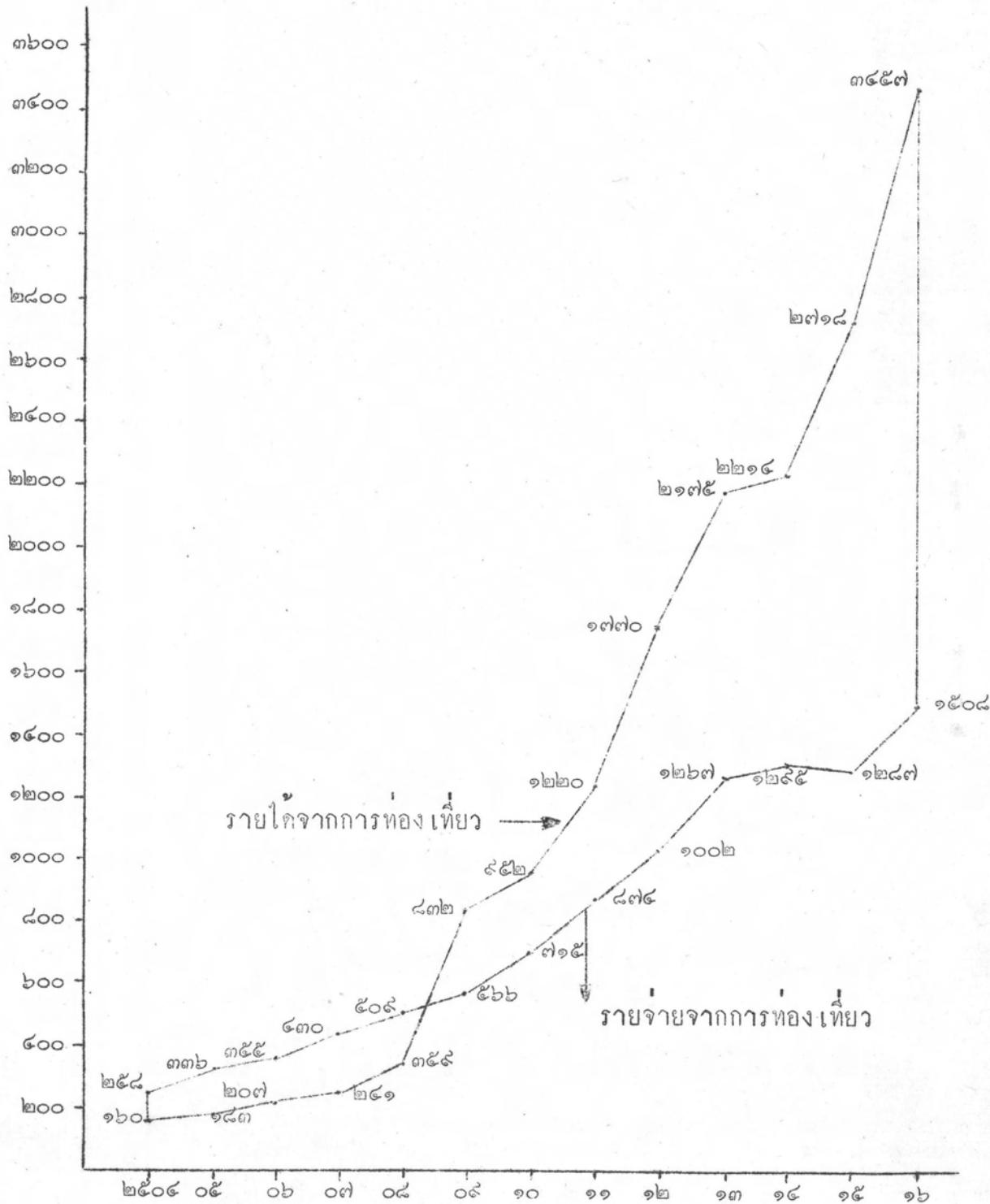
ตารางประกอบที่ ๔
รายได้จากการห้องเที่ยวกับคุณการชำระเงินของประเทศไทย

(๑) ล้านบาท)

| ปี | คุณการค้า | คุณบริการ | คุณเงินโอน | คุณการเคลื่อนย้ายเงินทุน | การจัดสรรเข้าESDR | รายการบัญชีพิเศษ | คุณการชำระเงิน | รายได้จากการใช้จ่ายของนักห้องเที่ยว |
|------|-----------|-----------|------------|--------------------------|-------------------|------------------|----------------|-------------------------------------|
| ๒๕๗๐ | -๘,๙๕๐.๒ | ๕,๕๙๓.๑ | ๑,๙๙๔.๒ | ๒,๖๕๐.๐ | - | ๗๐๗.๘ | ๑,๓๗๗.๐ | ๔๕๒ |
| ๒๕๗๑ | -๙๐,๖๕๐.๐ | ๖,๙๔๔.๕ | ๑,๕๔๗.๕ | ๒,๔๔๔.๐ | - | ๕๕๙.๑ | ๔๙๙.๑ | ๑,๖๖๐ |
| ๒๕๗๒ | -๙๙,๖๙๓.๗ | ๕,๖๕๔.๔ | ๑,๙๙๓.๒ | ๒,๖๙๓.๖ | - | ๓๔๖.๗ | -๔๙๓.๔ | ๑,๖๙๐ |
| ๒๕๗๓ | -๙๙,๖๔๔.๙ | ๖,๐๓๖.๒ | ๑,๐๗๑.๗ | ๒,๔๙๔.๙ | - | ๖๖.๙ | -๒,๖๔๔.๐ | ๒,๖๙๕ |
| ๒๕๗๔ | -๘,๙๙๕.๐ | ๕,๖๐๔.๙ | ๙๐๔.๙ | ๑,๗๗๓.๑ | ๒๙๙.๒ | ๑,๖๖๐.๓ | -๗๗๕.๒ | ๒,๖๙๔ |
| ๒๕๗๕ | -๘,๙๙๕.๖ | ๖,๕๙๓.๐ | ๑,๙๙๔.๒ | ๒,๖๔๓.๒ | ๓๙๐.๗ | ๑,๐๙๐.๗ | ๓,๙๙๑.๔ | ๒,๖๙๔ |
| ๒๕๗๖ | -๙๐,๙๐๒.๔ | ๖,๙๙๖.๔ | ๒,๖๙๖.๔ | ๒,๖๙๖.๔ | - | -๔๙๑.๒ | ๙๙๔.๔ | ๓,๔๕๙ |
| ๒๕๗๗ | -๙๗,๙๔๖.๐ | ๕,๙๙๗.๗ | ๕,๙๙๗.๗ | - | ๑,๕๙๗.๗ | ๙,๐๙๖.๐ | -๙๙๗.๗ | ๓,๔๕๙ |
| ๒๕๗๘ | -๙๖,๙๙๐.๐ | ๖,๙๙๙.๗ | ๑,๙๙๙.๗ | ๕,๙๙๙.๗ | - | ๖๙๙.๗ | -๙๙๙.๐ | ๔,๔๕๙ |

ที่มา . ธนาคารแห่งประเทศไทย, อ.ส.ท.

ภาพประวัติที่ ๑
คุณภาพของเที่ยวช่องประเทศไทย



ที่มา : องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย

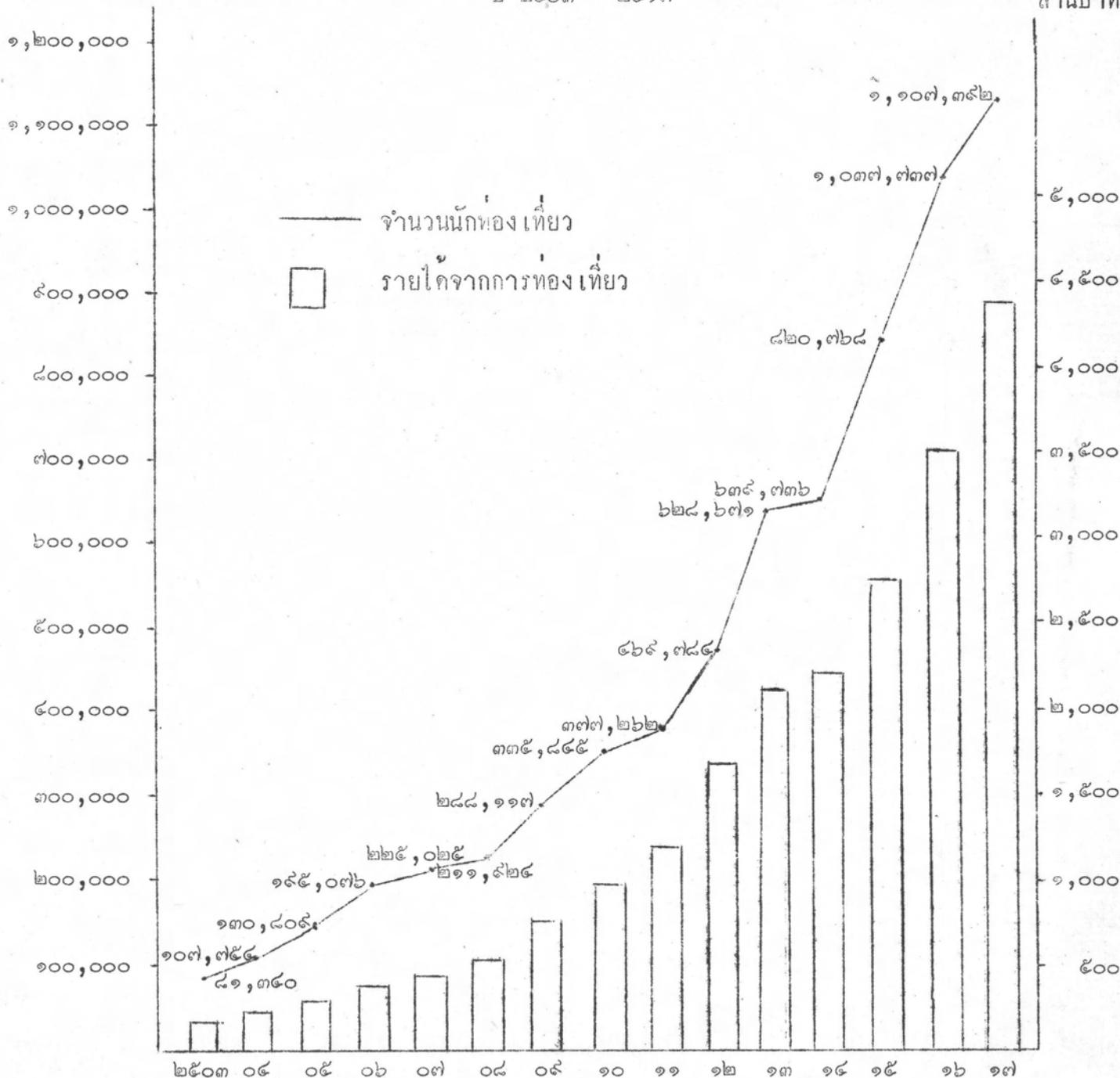
ภาพประกอบที่ ๖

จำนวนนักทอง เที่ยวที่เดินทางเข้ามาประเทศไทยและรายได้จากการทองเที่ยว

จำนวนคน

ปี ๒๕๐๓ - ๒๕๑๗

จำนวนบาท



ที่มา : ๑. จำนวนนักทองเที่ยว : กองตรวจคนเข้าเมือง กรมตำรวจนครบาล

๒. รายได้จากการทองเที่ยว : ๒๕๐๓ - ๒๕๐๖ ธนาคารแห่งประเทศไทย
๒๕๐๗ - ๒๕๑๗ สำนักงานสถิติแห่งชาติ